

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

- ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
- ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
- ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ
- ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ
- ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ (Ε.Κ.Π.Α.)

Βιοηθική

**Δι-ιδρυματικό Πρόγραμμα
Μεταπτυχιακών Σπουδών**

Αντικείμενο – Περιγραφή

Το Δι-ιδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) **Βιοηθική** λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004. Αντικείμενό του είναι η διεπιστημονική προσέγγιση των ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν από τις εξελίξεις στις Επιστήμες της Ζωής, τις νέες τεχνολογίες αιχμής, τις Ιατρικές εφαρμογές τους και τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους.

Αποτελεί συνδυασμένη εκπαιδευτική ενέργεια του Τμήματος Φιλοσοφίας, του Τμήματος Βιολογίας, της Ιατρικής Σχολής, του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Έχει σχεδιασθεί για φοιτητές/φοιτήτριες που προέρχονται από ποικίλες επιστημονικές κατευθύνσεις (τη φιλοσοφία, τη βιολογία, τις επιστήμες της υγείας, τη νομική, τις κοινωνικές επιστήμες, τις ανθρωπιστικές επιστήμες). Απευθύνεται τόσο σε βασικούς επιστήμονες όσο και σε εκείνους που ασκούν συμβουλευτικό, διαγνωστικό και θεραπευτικό έργο στο χώρο της Υγείας (ιατρούς, γενετιστές, βιολόγους, βιοχημικούς, νοσηλευτές, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς), σε αυτούς που εφαρμόζουν ή επεξεργάζονται ρυθμίσεις και κανόνες (δικαστικό σώμα, νομοπαρασκευαστικές και συμβουλευτικές επιτροπές, επιτροπές ελέγχου), σε αυτούς που σχεδιάζουν πολιτικές που αφορούν στη δημόσια υγεία, την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος (στελέχη της Σχολής Δημόσιας Υγείας, της Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, κ.λπ.).

Στόχος του είναι η προαγωγή της έρευνας και η ειδίκευση επιστημόνων στην περιοχή της Βιοηθικής, απαραίτητη τόσο για ερευνητική όσο και επαγγελματική σταδιοδρομία.

Το Πρόγραμμα αποσκοπεί όχι μόνο στην παροχή εξειδικευμένων γνώσεων αλλά και στην παιδεία υπεύθυνων επιστημόνων ικανών να συνδέουν την επιστημονική έρευνα με τις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Οι σπουδές για φοιτητές/φοιτήτριες πλήρους φοίτησης

έχουν διάρκεια τεσσάρων (4) εξαμήνων κατ' ελάχιστο (έξι [6] εξαμήνων κατά το μέγιστο). Για φοιτητές/φοιτήτριες μερικής φοίτησης οι σπουδές έχουν διάρκεια οκτώ (8) εξαμήνων κατά το μέγιστο. Οδηγούν στην απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Στόχος είναι, μέσω των μαθημάτων, των σεμιναρίων, των ασκήσεων και της συγγραφής εργασιών, να αναπτύξουν οι φοιτητές/φοιτήτριες βασικές δεξιότητες στην ανάλυση και κριτική αντιμετώπιση προβλημάτων και να αυξήσουν την επάρκειά τους ως προς τη λήψη αποφάσεων σε θέματα Βιοηθικής. Για την απόκτηση του Διπλώματος είναι απαραίτητη η συμπλήρωση τουλάχιστον 120 πιστωτικών μονάδων (ECTS), εκ των οποίων 90 ECTS αφορούν στην επιτυχή συμμετοχή σε μεταπτυχιακά μαθήματα – σεμινάρια και 30 ECTS αφορούν στην εκπόνηση ερευνητικής **Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας** (20.000 – 25.000 λέξεων).

Οι θεματικές ενότητες εστιάζουν τόσο σε επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα όσο και σε πρακτικά, κανονιστικά προβλήματα της Βιοηθικής. Έμφαση δίνεται στα φιλοσοφικά θεμέλιά της, στο επιστημονικό – βιολογικό υπόβαθρό της, τις νομικές, κοινωνιολογικές διαστάσεις της, ενώ σημαντικό μέρος της κατάρτισης των φοιτητών/φοιτητριών αφορά στην εξοικείωσή τους με βασικές μεθόδους της ηθικής επιχειρηματολογίας για την αντιμετώπιση προβλημάτων στο πεδίο της κλινικής πρακτικής και της περίθαλψης.

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία μπορεί να συνίσταται σε (α) πρωτότυπη ερευνητική εργασία, (β) κριτική, συστηματική προσέγγιση βιοηθικών προβλημάτων, (γ) διερεύνηση επιμέρους περιπτώσεων και μελέτη προβλημάτων σε περιοχές εφαρμογών (περίθαλψη, ιατρική, βιολογία, γενετική, βιοτεχνολογία και εν γένει νέες τεχνολογίες στη βιο-ιατρική έρευνα, κοινωνιολογία, επιστήμες του περιβάλλοντος, δημόσια πολιτική).

Έρευνα

Το Πρόγραμμα βασίζεται στη συνθετική αξιοποίηση της έρευνας που διεξάγεται στη φιλοσοφία, το δίκαιο και τις κοινωνικές επιστήμες, στην ιατρική, τη βιολογία, τη γενετική.

Μεταξύ των βασικών ερευνητικών περιοχών του περιλαμβάνονται τα αντικείμενα:

Αρχές, Μέθοδοι και Προβλήματα Βιοηθικής, Τα εννοιολογικά θεμέλια της Βιοηθικής: Ηθικές θεωρίες και Μέθοδοι της Ηθικής, Ηθική της Έρευνας, Δίκαιο και Βιοηθική, Βιολογικά Επιτεύγματα και Βιοηθική, Βιοηθικά προβλήματα στην κλινική πρακτική, Κοινωνία και Βιοηθική.

Περαιτέρω, επιμέρους ερευνητικές περιοχές αφορούν **ηθικά ζητήματα στις Επιστήμες του Περιβάλλοντος** (περιβαλλοντική διακινδύνευση, περιβαλλοντική δικαιοσύνη, ευζωία των ζώων, ζητήματα αποτίμησης και αξιοποίησης των φυσικών πόρων), ειδικά **θέματα Βιοηθικής και Δικαίου** (σχέση δικαίου και ηθικής, βιοηθικά θέματα στο αστικό και ποινικό δίκαιο, συνταγματικά θεμέλια νομικών ρυθμίσεων για θέματα βιοηθικής, όπως εκείνα που αφορούν στο θάνατο και το θνήσκειν, τις μεταμοσχεύσεις οργάνων, την έρευνα με ανθρώπινα υποκείμενα, τις γενετικές και αναπαραγωγικές τεχνολογίες, τον γενετικό έλεγχο, τις ευρεσιτεχνίες κ.λπ.), **βιοηθικά ζητήματα στη δημόσια πολιτική** (ο ρόλος των κρατικών φορέων στην ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών σε σχέση με βιοηθικά ζητήματα, πολιτική διαδικασία και ρύθμιση, ηθική και πολιτική της έρευνας σε σχέση με τις βιοεπιστήμες και τη βιοτεχνολογία, ζητήματα πειραματισμού, κ.λπ.).

Επαγγελματικές Προοπτικές

Οι επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων είναι άριστες. Ορισμένοι εξ αυτών, οι οποίοι είναι ήδη εργαζόμενοι σε τομείς όπως εκείνους της υγείας ή της ρύθμισης ή της εφαρμογής του δικαίου, επιστρέφουν στο επαγγελματικό τους πεδίο με βαθύτερη κατανόηση των ηθικών προβλημάτων που συνήθως καθλούνται να αντιμετωπίσουν. Συνοδικά, το Πρόγραμμα παρέχει ένα βέλτιστο ερευνητικό και εκπαιδευτικό περιβάλλον για την ειδίκευση επιστημόνων ικανών

- να αποτελέσουν διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό σε **Πανεπιστήμια**
- να γίνουν ερευνητές σε **κρατικά ή ανεξάρτητα κέντρα**
- να συμμετάσχουν ως στελέχη διοίκησης σε **Δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς**, να γίνουν σύμβουλοι σε **Υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα**, που σχετίζονται με τη διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικών σε συναφή προς το αντικείμενο πεδία, όπως εκείνο της υγείας, το ιατρικό

- περιβάλλον εν γένει, το πεδίο της προστασίας και αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος, κ.λπ.
- να απασχοληθούν ως μέλη **Επιτροπών Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας, μέλη Επιτροπών ελέγχου**, σε φορείς που επεξεργάζονται ρυθμίσεις και κανόνες, σε θέσεις που σχετίζονται με τον έλεγχο πολιτικών σε συναφή προς τη Βιοηθική πεδία,
- να διδάξουν στη **δευτεροβάθμια εκπαίδευση** (σε συνδυασμό με το κατάλληλο πρώτο πτυχίο),
- να εργασθούν σε **θέσεις που σχετίζονται με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων** βιοηθικής αγωγής.

Διδακτικό Προσωπικό

Την ευθύνη των μεταπτυχιακών μαθημάτων έχουν μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Φιλοσοφίας, της Ιατρικής Σχολής, του Τμήματος Βιολογίας, του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και ειδικοί επιστήμονες άλλων Πανεπιστημίων και Ερευνητικών Κέντρων της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

Υποτροφίες

Χορηγούνται, μεταξύ άλλων, ανταγωνιστικές υποτροφίες μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Υλικοτεχνική Υποδομή

Οι καταλλήλως εξοπλισμένες αίθουσες σεμιναρίων των συνεργαζόμενων Τμημάτων και Σχολών, η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης, το Εργαστήριο Βιοηθικής, καθώς και Εργαστήρια της Ιατρικής Σχολής και του Τμήματος Βιολογίας, συναφή προς το πρόγραμμα μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ., εξασφαλίζουν άρτια υποδομή. Παρέχεται επίσης σύνολο ψηφιακών υπηρεσιών, οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα της Μονάδας Δικτύων και Επικοινωνιών του Πανεπιστημίου Κρήτης: <http://www.ucnet.uoc.gr>

Συνεργασίες – Δημοσιότητα

Το Πρόγραμμα έχει εγκαινιάσει ένα δίκτυο συνεργασιών με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, ερευνητικούς φορείς και διακεκριμένους επιστήμονες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Διοργανώνει διεθνείς συναντήσεις, επιστημονικά συνέδρια και σεμινάρια ειδικών. Έχει εξελιχθεί σε σημαντικό πόλο μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και έρευνας σε ένα αντικείμενο αιχμής, που γνωρίζει ιδιαίτερη άνθιση διεθνώς. Με τη διοργάνωση δημοσίων διαλέξεων συμβάλλει επίσης, στην υπεύθυνη δημόσια συζήτηση και την κοινωνική κατανόηση των (βιο)επιστημονικών επιτευγμάτων και ανταποκρίνεται στο αίτημα της έλλογης αντιμετώπισης των συνεπειών τους για την κοινωνική ζωή.

Εισαγωγή στο Πρόγραμμα

Υποψήφιοι/υποψήφιας γίνονται δεκτοί/δεκτές μια φορά τον χρόνο (20 κατ' ανώτατο όριο). Η διαδικασία επιλογής λαμβάνει χώρα κατά το μήνα Μάιο ή Ιούνιο. Τα μαθήματα αρχίζουν κατά το χειμερινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών

Η αίτηση και τα απαραίτητα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην Γραμματεία του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, μέχρι τον Μάιο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Πρόσκληση ενδιαφέροντος ανακοινώνεται διαδικτυακά κατά το εαρινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Γραμματεία Τμήματος Φιλοσοφίας,
Πανεπιστήμιο Κρήτης,
Πανεπιστημιούπολη Γάλλου,
74150 Ρέθυμνο,

Τηλέφωνο: 28310 77215, 77211

Email: gram@fks.uoc.gr

Δικτυακός τόπος: <http://bioethics.fks.uoc.gr>

